Міністерство освіти і науки України

Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна

Кафедра німецької та французької мов

"**ЗАТВЕРДЖУЮ**"

Перший проректор

Александров В.В.

_____

"_____"_____ 2015 р.

Програма навчальної дисципліни

Німецька мова

(назва навчальної дисципліни)

напрям 6.030102 Психологія

(шифр, назва напряму)

факультет психології

2015 / 2016 навчальний рік

Програму рекомендовано до затвердження Вченою радою факультету іноземних мов

“12” вересня 2015 року, протокол № 8

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ:
Терещенко Ольга Юріївна, старший викладач кафедри німецької та французької мов.

Програму схвалено на засіданні кафедри німецької та французької мов

Протокол від “ 28 ” серпня 2015 року № 1

Завідувач кафедри німецької та французької мов: доцент, кандидат філологічних наук Гусєва Поліна Тимофіївна

_____ П. Т. Гусєва_____
(підпис) (прізвище та ініціали)

Програму погоджено методичною комісією факультету психології

Протокол від “___ ” _____ 2015 року № ____

Голова методичної комісії факультету психології

_____ _____
(підпис) (прізвище та ініціали)

ВСТУП

Програма навчальної дисципліни "Німецька мова" складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки бакалаврів (бакалавр наук з психології)

напряму 6.030102 – Психологія

Програма навчальної дисципліни складається з чотирьох розділів.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є граматична будова мови, лексичні одиниці загальної та фахової тематики.

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

1.1. Метою викладання навчальної дисципліни є формування у студентів іншомовної комунікативної компетенції і здійснення в процесі навчання виховання, освіти і розвитку особистості студента.

1.2. Основними завданнями вивчення дисципліни є набуття студентами мовних, лінгвокраїнознавчих та культурологічних знань і формування системи мовленнєвих умінь з говоріння, читання, письма та аудіювання.

1.3. Згідно з вимогами освітньо-професійної (освітньо-наукової) програми студенти повинні досягти таких результатів навчання:

1. вміти стежити за бесідою і підтримувати бесіду на знайому тему або брати участь в розмові на теми широкого діапазону;
2. вміти переглянути тексти в пошуках відповідної інформації і розуміти детальні інструкції або поради;
3. вміти робити записи під час розмови, писати анотації до наукових статей.

2. Опис навчальної дисципліни

<table>
<tr><td rowspan="2">Найменування показника</td><td rowspan="2">Галузь знань (предметна область), напрям, спеціальність, рівень вищої освіти / освітньо-кваліфікаційний рівень</td><td colspan="2">Характеристика навчальної дисципліни</td></tr>
<tr><td colspan="2">денна форма навчання</td></tr>
<tr><td rowspan="3">Кількість кредитів – 6
1 семестр – 1,5;
2 семестр – 1,5;
3 семестр – 1,5;
4 семестр – 1,5</td><td rowspan="15">Галузь знань (предметна область)
<u>0301 – Соціально-політичні науки</u>

Напрям:
<u>6.030102</u> Психологія

Рівень вищої освіти
<u>Бакалавр наук з психології</u></td><td colspan="2">Нормативна /
за вибором студента</td></tr>
<tr><td colspan="2">Рік підготовки</td></tr>
<tr><td>1-й</td><td>2-й</td></tr>
<tr><td rowspan="13">Загальна кількість годин – 228 год.
1 семестр – 61;
2 семестр – 59;
3 семестр – 56;
4 семестр – 52.</td><td colspan="2">Семестр</td></tr>
<tr><td>1-2-й</td><td>3-4-й</td></tr>
<tr><td colspan="2">Практичні</td></tr>
<tr><td colspan="2">140 год.</td></tr>
<tr><td>1 семестр – 36 год.</td><td>2 семестр – 34 год.</td></tr>
<tr><td>3 семестр – 36 год.</td><td>4 семестр – 34 год.</td></tr>
<tr><td colspan="2">Самостійна робота</td></tr>
<tr><td colspan="2">88 год.</td></tr>
<tr><td>1 семестр – 25 год.</td><td>2 семестр – 25 год.</td></tr>
<tr><td>3 семестр – 20 год.</td><td>4 семестр – 18 год.</td></tr>
<tr><td colspan="2">Вид контролю:</td></tr>
<tr><td>1 семестр – залік</td><td>2 семестр – залік</td></tr>
<tr><td>3 семестр – залік</td><td>4 семестр – екзамен</td></tr>
</table>

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить (%):

для денної форми навчання – 159%

3. Виклад змісту навчальної дисципліни

Розділ 1.

Тема 1. Грамматика

Іменник. Рід. Число. Артикль, його вживання. Давальний і знахідний відмінки іменників. Особові займенники. Присвійні займенники. Теперішній час дієслів. Наказовий спосіб дієслів. Прийменники, що керують знахідним відмінком. Прийменники, що керують давальним відмінком Складений дієслівний присудок. Порядок слів у розповідному і питальному реченні. Заперечення.

Тема 2. Лексика

Подача та закріплення лексичних одиниць за темами: „Знайомство“, „Навчання в університеті“, „Наш університет“, „Сім’я“, „День народження“, „У гостях“, „Мій друг“, „Зовнішність і риси характеру людини“.

Тема 3. Фонетика та усна практика

Алфавіт. Система голосних звуків. Довгота та короткість. Система приголосних звуків. Дифтонги. Африкати. Наголос у словах. Інтонація у реченні. Читання іншомовних та інтернаціональних слів. Наголос у композитах. Наголос у словосполученні та реченні. Паузи.

Складання діалогів, написання невеликих творів, аудіювання, читання та переклад тексту за даними темами: „Моя біографія“, “Моє навчання”, “В аудиторії”, „На занятті з німецької мови“, „Моя родина“, “Мій день народження”, “Мій друг”.

Розділ 2.

Тема 1. Грамматика

Дієслова з відокремлюваними та невідокремлюваними префіксами. Зворотні дієслова. Минулий час (*Perfekt*). Модальні дієслова. Кількісні числівники. Прийменники, що керують давальним й знахідним відмінком. Складносурядне речення.

Тема 2. Лексика

Подача та закріплення лексичних одиниць за темами: “Моя квартира/кімната”, „Мій день“, „Дозвілля“.

Тема 3. Усна практика

Складання діалогів, написання невеликих творів, аудіювання, читання та переклад тексту за даними темами: “Моя квартира/кімната”, „Мій робочий день“, “Мій вихідний день”.

Розділ 3.

Тема 1. Граматика

Відмінювання іменника у родовому відмінку. Відмінювання прикметників. Питальні займенники *Welcher? Was für ein?* Неозначено-особовий займенник *man.* Займенникові прислівники. Порядкові числівники. Складнопідрядне речення. Підрядне з’ясувальне речення. Підрядне речення причини. Прийменники, що керують родовим відмінком.

Тема 2. Лексика

Подача та закріплення лексичних одиниць за темами:„Уміння вирішувати конфлікт”
„ Проблеми між батьками й дітьми“

Тема 3. Усна практика

Складання діалогів, написання невеликих творів, аудіювання, читання та переклад тексту за даними темами: „Mit Konflikten umgehenlernen“, „Die Probleme zwischen Eltern und Kindern verschärfen sich immer mehr“.

Розділ 4.

Тема 1. Граматика

Минулий час *Präteritum.* Минулий час *Plusquamperfekt*. Пасивна форма дійсного способу *(Passiv).* Вживання артиклю перед іменами, що означають речовину. Парні сполучники. Підрядні речення часу. Підрядні означальні речення.

Тема 2. Лексика

Подача та закріплення лексичних одиниць за темами: „ Життєглядність та очікування від життя“, „Чи спрямована сьогоднішня молодь на отримання лише цілеспрямованого задоволення “.

Тема 3. Усна практика

Складання діалогів, написання невеликих творів, аудіювання, читання та переклад тексту за даними темами: „Jugend“, „ Lebensweise“.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви розділів і тем	Кількість годин		
	денна форма		
	усього	у тому числі	
		п	с. р.
1	2	3	4
Розділ 1.			
Тема 1. Граматика	23	15	8
Тема 2. Лексика	23	15	8
Тема 3. Фонетика та усна практика	15	6	9
Разом за розділом 1	61	36	25
Розділ 2.			
Тема 1. Граматика	23	15	8
Тема 2. Лексика	18	10	8
Тема 3. Усна практика	18	9	9
Разом за розділом 2	59	34	25
Розділ 3.			
Тема 1. Граматика	27	15	12
Тема 2. Лексика	19	15	4
Тема 3. Усна практика	10	6	4
Разом за розділом 3	56	36	20
Розділ 4.			
Тема 1. Граматика	16	10	6
Тема 2. Лексика	21	15	6
Тема 3. Усна практика	15	9	6
Разом за розділом 4	52	34	18
Усього годин	228	140	88

5. Теми практичних занять

1 семестр

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
Розділ 1.		
1.1.	Правила з граматики. Іменник. Рід.	6
2.1.	Подача та закріплення лексичних одиниць за темою: „Знайомство“	6
3.1.	Особливості фонетики німецької мови. Алфавіт. Система голосних звуків. Довгота та короткість. [ɑ:], [a], [u:], [ʊ], [o:], [o], [i:], [i], [e:], [ɛ], [ɛ:]. Складання діалогів на тему „Знайомство“	6
1.2.	Правила з граматики. Число. Артикль, його вживання. Давальний і знахідний відмінки іменників. Особові займенники.	2
2.2.	Подача та закріплення лексичних одиниць за темою: „Навчання в університеті“	2
3.2.	Особливості фонетики німецької мови. Система приголосних звуків. [l], [h], [s], [z], [ʃ].[m], [n], [b], [d], [t], [p], [k], [g], [f], [v], [ç], [x], [j]. Дифтонги. Африкати. Наголос у словах. Інтонація у реченні. Складання діалогів, написання невеликих творів, аудіювання, читання та переклад тексту за даною темою. Розмовна тема: „Моя біографія“.	2
1.3.	Правила з граматики. Присвійні займенники. Теперішній час дієслів. Наказовий спосіб дієслів. Прийменники, що керують знахідним відмінком.	2
2.3.	Подача та закріплення лексичних одиниць за темою: „Сім’я“, „День народження“	2
3.3	Особливості фонетики німецької мови. Читання іншомовних та інтернаціональних слів. Наголос у композитах. Наголос у словосполученні та реченні. Паузи. Складання діалогів, написання невеликих творів, аудіювання, читання та переклад тексту за даними темами. Розмовні теми: Моє навчання”, “В аудиторії”, „На занятті з німецької мови“.	2
1.4.	Правила з граматики. Прийменники, що керують давальним відмінком Складений дієслівний присудок. Порядок слів у розповідному і питальному реченні. Заперечення.	2
2.4.	Подача та закріплення лексичних одиниць за темою: „Зовнішність і риси характеру людини“„Мій друг“.	2
3.4.	Особливості фонетики німецької мови. Наголос у композитах. Наголос у словосполученні та реченні. Паузи. Складання діалогів, написання невеликих творів, аудіювання, читання та переклад тексту за даними темами. Розмовні теми: „Моя родина“, “Мій день народження”, “Мій друг”.	2
Разом за розділ 1		36

2 семестр

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
Розділ 2		
1.1.	Правила з граматики. Дієслова з відокремлюваними та невідокремлюваними префіксами.	5
2.1.	Подача та закріплення лексичних одиниць за темою: “Моя квартира/кімната”	2
3.1.	Складання діалогів, написання невеликих творів, аудіювання, читання та переклад тексту за даною темою. Розмовна тема: “Моя квартира/кімната”.	3
1.2.	Правила з граматики. Зворотні дієслова. Минулий час (*Perfekt*).	5
2.2.	Подача та закріплення лексичних одиниць за темою: „Мій день“, „Дозвілля“.	5
3.2.	Складання діалогів, написання невеликих творів, аудіювання, читання та переклад тексту за даними темами. Розмовні теми: „Мій робочий день“,	3
1.3.	Правила з граматики. Модальні дієслова. Кількісні числівники. Прийменники, що керують давальним й знахідним відмінком. Складносурядне речення.	5
2.3.	Подача та закріплення лексичних одиниць за темою: “Мій вихідний день”.	3
3.3.	Складання діалогів, написання невеликих творів, аудіювання, читання та переклад тексту за даною темою. Розмовна тема: “Мій вихідний день”..	3
Разом за розділ 2		34

3 семестр

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
	Розділ 3	
1.1.	Правила з граматики. Відмінювання іменника у родовому відмінку. Відмінювання прикметників. Питальні займенники *Welcher? Was für ein?* Виконання граматичних вправ.	7
2.1.	Подача та закріплення лексичних одиниць за темою: „Уміння вирішувати конфлікт “	8
3.1.	Складання діалогів, написання невеликих творів, аудіювання, читання та переклад тексту за даною темою. Розмовна тема: . „Уміння вирішувати конфлікт “	3
1.2.	Правила з граматики. Неозначено-особовий займенник *man.* Займенникові прислівники. Порядкові числівники.	8

	Складнопідрядне речення. Правила по граматиці. Складнопідрядне речення. Підрядне з'ясувальне речення. Підрядне речення причини. Прийменники, що керують родовим відмінком. Виконання граматичних вправ.	
2.2.	Подача та закріплення лексичних одиниць за темою: „ Проблеми між батьками й дітьми“	7
3.2.	Складання діалогів, написання невеликих творів, аудіювання, читання та переклад тексту за даними темами . „ Проблеми між батьками й дітьми“ „Die Probleme zwischen Eltern und Kindern verschärfen sich immer mehr“.	3
Разом за розділ 3		36

4 семестр

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
Розділ 4		
1.1.	Правила з граматики. Минулий час *Präteritum.* Минулий час *Plusquamperfekt.*	5
2.1.	Подача та закріплення лексичних одиниць за темою: „ Життєглядність та очікування від життя“	8
3.1.	Складання діалогів, написання невеликих творів, аудіювання, читання та переклад тексту за даною темою. Розмовні теми: „ Життєглядність та очікування від життя“	4
1.2.	Правила з граматики. Пасивна форма дійсного способу *(Passiv).* Вживання артиклю перед іменами, що означають речовину. Парні сполучники. Правила по граматиці. Підрядні речення часу. Підрядні означальні речення.	5
2.2.	Подача та закріплення лексичних одиниць за темою: . „Чи спрямована сьогоднішня молодь на отримання лише цілеспрямованого задоволення “.	7
3.2.	Складання діалогів, написання невеликих творів, аудіювання, читання та переклад тексту за даними темами. Розмовні теми: „Чи спрямована сьогоднішня молодь на отримання лише цілеспрямованого задоволення ”	5
Разом за розділ 4		34

6. Самостійна робота

1 семестр

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Форма контролю
1	Розділ 1	25	1) письмовий тестовий контроль. 2) лексико-граматичний переклад. 3) усне опитування.
	1) Виконання усіх необхідних вправ з граматики та фонетики; 2) Написання невеликих творів за темами: “Яким я бачу мій університет у майбутньому”“Про такий день народження я мрію”“Чому я пишаюсь моїм другом?”		

2 семестр

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Форма контролю
1	Розділ 2	25	1) письмовий тестовий контроль. 2) лексико-граматичний переклад. 3) усне опитування.
	1) Виконання усіх необхідних вправ з граматики та фонетики; 2) Написання невеликих творів за темами: “Про таку кімнату я мрію”, “Канікули, про які я мрію”.		

3 семестр

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Форма контролю
1	Розділ 3	20	1) письмовий тестовий контроль. 2) лексико-граматичний переклад. 3) усне опитування.
	1) Виконання усіх необхідних вправ з граматики та фонетики; 2) Складання діалогів та написання невеликих творів за даними темами.		

4 семестр

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Форма контролю
	Розділ 4		

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Форма контролю
1	1) Виконання усіх необхідних вправ з граматики та фонетики; 2) Складання діалогів та написання невеликих творів за даними темами.	18	1) письмовий тестовий контроль. 2) лексико-граматичний переклад. 3) усне опитування або письмове – у формі анотації до наукової статті за фахом.

7. Методи навчання

- Словесні методи: розповідь, бесіда.
- Наочні методи: демонстрація, ілюстрація.
- Практичні методи: обговорення ситуацій, дискусії, вправи. Серед вправ виділяють:
- а) усні вправи;
- б) письмові вправи — переклади.
- Робота з підручником.
- Робота з аудіо та відео матеріалом.

8. Методи контролю

- Метод усного контролю: індивідуальне або фронтальне опитування.
- Метод письмового контролю: контрольна робота, диктант, словниковий диктант, переклад.
- Метод тестового контролю.
- Метод самоконтролю.

9. Розподіл балів, які отримують студенти

Форми контролю навчальних здобутків студентів:

Тема 1 та Тема 2 письмовий тестовий контроль, лексико-граматичний переклад.
Тема 3 усне опитування або письмове – у формі анотації до наукової статті за фахом.

Розподіл балів, які отримують студенти:

Поточне тестування та самостійна робота	Підсумковий семестровий контроль (залік/іспит)	Сума балів
60	40	100

Письмова контрольна робота

Тестові завдання на множинний вибір

Кількість завдань	Кількість контрольних елементів	Кількість балів	Час виконання
30	30	30 (по 1 балу за	45 хвилин

		кожну вірну відповідь)	

Критерії оцінювання письмової контрольної роботи

Кількість активних моментів	Кількість штрафних балів на «відмінно»	Кількість штрафних балів на «добре»	Кількість штрафних балів на «задовільно»	Кількість штрафних балів на «незадовільно»
30	0 – 3	4 – 8	9 – 15	16 та більше

Письмова підсумкова робота (залік)

1. Переклад речень з іноземної мови рідною

Тип завдання	Кількість завдань	Кількість балів	Час виконання
Переклад речень	10	20	45 хвилин

2. Лексико-граматичний переклад

Тип завдання	Кількість завдань	Кількість балів	Час виконання
Переклад речень з рідної мови іноземною	10	20	45 хвилин

Критерії оцінювання підсумкової роботи

Тип завдання	Кількість активних моментів	Кількість штрафних балів на «відмінно»	Кількість штрафних балів на «добре»	Кількість штрафних балів на «задовільно»	Кількість штрафних балів на «незадовільно»
Переклад	40	0 – 4	4,5 – 12	12,5 – 20	20,5 і більше

Підсумкова робота (екзамен)

1. Переклад тексту з німецької мови рідною

Тип завдання	кількість знаків	час виконання
переклад тексту	1500	60 хвилин

2. Анотація до тексту

Тип завдання	Обсяг	Кількість знаків	час виконання
анотація до тексту	10 речень	300	30 хвилин

Критерії оцінювання письмової частини екзаменаційної роботи (переклад тексту з німецької мови українською обсягом 1500 знаків)

Тип завдання	Кількість активних моментів	Кількість штрафних балів на «відмінно»	Кількість штрафних балів на «добре»	Кількість штрафних балів на «задовільно»	Кількість штрафних балів на «незадовільно»
Переклад	40	0– 4	4,5 - 8	8,5 – 20	20,5 і більше

Усна відповідь /анотація оцінюється за наступними критеріями:

1. Змістове наповнення (виконання комунікативного завдання) (макс. 70 %);
2. Мовна правильність (використання лексики та граматики) (макс. 20 %);
   Структура відповіді та зв’язність (макс. 10 %);

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності протягом семестру	Оцінка за національною шкалою	
	для екзамену	для заліку
90 – 100	відмінно	зараховано
70-89	добре	
50-69	задовільно	
1-49	незадовільно	не зараховано

10. Рекомендоване методичне забезпечення

Базова література

1. Гусєва П. Т., Шумська О. М. Швидко навчись правильно читати німецькою. – Х.: ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2004. – 157 с.
2. Завьялова В. М., Ильина Л. В. Практический курс немецкого языка. – М.: ЧеРо, 1995. – 336 с.
3. Гоголєва Г. В. Починаємо вивчати німецьку. Навчальний посібник для студентів І курсів немовних факультетів університету. – Х.: ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2002/ 2005 – Ч. І. – 100 с.
4. Методичнні вказівки з нім. мови для студентів-психологів. Упор.Гусєва П. Т. Х.: ХНУ імені. В. Н. Каразіна, 1999.-Ч І – 41 с.
5. Методичнні вказівки з нім. мови для студентів-психологів. Упор.Гусєва П. Т. Х.: ХНУ імені. В. Н. Каразіна, 2000.-Ч ІІ – 52 с.
6. Гусєва П. Т., Новікова О. М. Про проблеми психології німецькою Х.: ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2001- 63 с.
7. Практикум читання німецькою. Упор. Шумська О. М., Шумський Л.М. Х.: ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2009- 75 с.
8. Супрун Н.И,,Кулигина Т.И., Шмальц В. Практический курс немецкого языка.- М.: Ин.яз. -2004. -Ч. 2 – 560 с.

Допоміжна література

1. Themen neu 1: Kursbuch. Lehrwerk für Deutsch als Fremdsprache.– Max Hueber Verlag, Ismaning, 1997. – 160 S.
2. Themen neu 1: Arbeitsbuch. Lehrwerk für Deutsch als Fremdsprache.– Max Hueber Verlag, Ismaning, 1997. – 144 S.
3. Усна німецька мова. Навчально-методичний посібник для студентів І–ІІ курсів немовних факультетів університету. – Харків: Харківський національний університет, 2000. – 116 с.
4. Sage und schreibe. Übungswortschatz Grundstufe Deutsch. Посібник німецької мови. – Київ: Методика, 2004. – 304 с.
5. Німецька мова. Короткий довідник. – Х.: Ранок, 2009. – 160 с.

Інформаційні ресурси

1. Аудіозаписи до підручника „Themen neu“.
2. Аудіозаписи „Wieso nicht?“
3. Відеокурс „Anna, Oskar und Herr Schmidt“. 2 частини.
4. Відеокурс „Schau mal an“. 2 частини.
5. Відеофільми з країнознавства Німеччини, Австрії.
6. Комп’ютерны програми:
   - Übungsblätter per Mausklick
   - Echtes Deutsch
   - Hot Potatoes
   - Tell me more
7. Сайти в Інтернеті (навчальні, інформаційні, пошукові):
   www.goethe.de
   www.goethe.de/z/50/uebungen/deindex.htm
   www.moment-mal.de